

М.М. МАСТЕРНА, Р.Ф. СМОЛОВИК, к.е.н., професор

ПРОБЛЕМИ СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ УКРАЇНИ ТА НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Відповідно до статистичних даних, починаючи з 2000 року спостерігається постійний ріст вартості основних засобів у фактичних цінах, що безперечно є позитивним явищем. Проте ступінь зносу має таку ж саму динаміку збільшення, що свідчить про погіршення їх технічного стану, морального зносу.

Так, наприклад, у 2009 році ступінь зносу основних засобів в Україні складає 60%, що свідчить про неможливість зростання економічних і соціальних показників розвитку країни, зниження конкурентоспроможності вітчизняної продукції, підвищення технологічних та екологічних ризиків, збільшення матеріаломісткості виробництва.

На наш погляд, важливими чинниками, які сприяють підвищенню ефективності використання основних засобів підприємства є: підвищення ефективності використання капітальних вкладень і основних фондів, скорочення цілоденних та змінних простоїв, своєчасне проведення переоцінки основних засобів, прийняття рішень про консервацію, продаж або здачу в оренду основних фондів, які не використовуються підприємством, продаж незавершеного будівництва, використання методу амортизації, який буде найбільш ефективним, впровадження заходів науково-технічного прогресу, підвищення кваліфікації робочого персоналу, економічне стимулювання основних і допоміжних робітників, що передбачає залежність заробітної плати від випуску і якості виробленої продукції, поліпшення умов праці і відпочинку, оздоровчі заходи, які позитивно впливають на фізичний і духовний стан робітника.

Розглянемо деякі із вищезазначених напрямків та їх вплив на підвищення ефективності результатів господарської діяльності.

Так, наприклад, на наш погляд, поліпшення використання діючих основних фондів і виробничих потужностей підприємств, може бути досягнуте завдяки: підвищенню інтенсивності використання виробничих потужностей і основних фондів та підвищенню екстенсивності їх навантаження; більш інтенсивне використання виробничих потужностей і основних фондів досягається насамперед за рахунок технічного вдосконалювання останніх.

Скорочення цілоденних та змінних простоїв може бути досягнуте шляхом введення прогресивних організаційних і технологічних заходів.

Тобто, поліпшення догляду за основними фондами, дотримання передбаченої технології виробництва, удосконалювання організації виробництва і праці, що сприяє правильній експлуатації устаткування,

недопущенню простоїв і аварій, здійсненню своєчасного і якісного ремонту, що скорочує простої устаткування в ремонті і збільшує міжремонтний період.